চি. কে. জিধেশ

বনাম

ভাৰত চৰকাৰ আৰু অন্যান্য

অক্টোবৰ ২৭, ২০০৫

(ন্যায়াধীশ এছ. এন. বৰিয়াভা আৰু ন্যায়াধীশ পি. পি. নাওলেকাৰ]

বিত্ত আইন, ১৯৯৪- ধাৰা ৬৭(২০০১চনৰ ১৪নং আইন অনুসৰি সংশোধিত)- ফটোগ্ৰাফী সেৱা- কৰ আৰোপ- সেৱা প্ৰদানকাৰীৰ দ্বাৰা আদায় কৰা মুঠ পৰিমাণৰ ওপৰত- কৰ আৰোপ কৰাটো স্বেচ্ছাচাৰী আৰু বৈষম্যমূলক বুলি প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা আবেদন- সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত ৰচিদসমূহক সামগ্ৰীৰ উপাদান আৰু সেৱাৰ উপাদান হিচাপে বিভক্ত কৰিবলৈ আৰু কেৱল সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত কৰ আৰোপ কৰিবলৈ সেৱা প্ৰদানকাৰীৰ অনুৰোধ- উপস্থাপন কৰে, মুঠ পৰিমাণৰ ওপৰত কৰ আৰোপ কৰাটো ন্যায়সঙ্গত- ৰচিদসমূহ দ্বিখণ্ডনীয় নহয়- সেৱা প্ৰদানকাৰীসকলে কৰা প্ৰশ্নযুক্ত চুক্তিবোৰ শুদ্ধ আৰু সৰল চুক্তি- কোনো বৈষম্য নাই- ভাৰতীয় সংবিধান, ১৯৫০- অনুচ্ছেদ ১৪ আৰু ১৯ (আই.) (জি.)।

আবেদনকাৰীয়ে ৰঙীন ফটোগ্ৰাফিক ছবিৰ ছপা আৰু প্ৰিণ্টিংৰ ব্যৱসায় চলাই আছিল। বিত্ত মন্ত্ৰালয়ৰ এখন পত্ৰৰ জৰিয়তে কৰযোগ্য সেৱাৰ মূল্য গ্ৰাহকৰ পৰা আদায় কৰা মুঠ পৰিমাণ হিচাপে নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল। উন্মুক্ত নোহোৱা ফটোগ্ৰাফী ফিল্মৰ বাহিৰে দখলৰ বাবে থকা সামগ্ৰীৰ মূল্য কৰযোগ্য মূল্যৰ পৰা বাদ দিয়া হোৱা নাছিল। আবেদনকাৰীয়ে এই আদালতত পত্ৰখন ভাৰতৰ সংবিধানৰ ১৪ আৰু ১৯(এল)(জি) আৰু ২০০১চনৰ ১৪নং আইনৰ দ্বাৰা

সংশোধিত বিত্ত আইন, ১৯৯৪-ৰ উলংঘনকাৰী বুলি প্ৰত্যাহ্বান জনাই লেখ আবেদন দাখিল কৰিছিল। আবেদনকাৰীয়ে ৰচিদবোৰ সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ উপাদানত বিভক্ত কৰাৰ পিছত প্ৰদান কৰা সেৱাৰ বাবে কেৱল ৰচিদৰ সেই অংশটোৰ ওপৰত কৰ আৰোপ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল।

আবেদনখন নাকচ কৰি আদালত,

উপস্থাপন কৰে- বিত্ত আইন, ১৯৯৪-ৰ ৬৭নং অনুচ্ছেদে প্ৰদান কৰে যে কৰযোগ্য সেৱাৰ মূল্য তেওঁ প্ৰদান কৰা এনে সেৱাৰ বাবে সেৱা প্ৰদানকাৰীয়ে আদায় কৰা মুঠ পৰিমাণ হ'ব। ৬৭নং ধাৰাৰ ব্যাখ্যাত কেৱল উন্মুক্ত নকৰা ফটোগ্ৰাফী ফিল্ম, এনে আন সংৰক্ষণ সঁজুলিৰ ৰেকৰ্ড নকৰা চুম্বকীয় টেপ যদি থাকে, সেৱা প্ৰদান কৰাৰ সময়ত গ্ৰাহকক বিক্ৰী কৰাৰ খৰচৰ পৰা ৰেহাই দিয়া হৈছে। আবেদনকাৰীৰ দৰে ব্যক্তিসকলে কৰা ধৰণৰ চুক্তিবোৰ বিশুদ্ধ আৰু সৰল সেৱা চুক্তিৰ বাহিৰে আন একো নহয়। এনে চুক্তিত সামগ্ৰীৰ বিক্ৰীৰ কোনো উপাদান নাথাকে। সেয়েহে উত্তৰদাতাক ৰচিদবোৰ সামগ্ৰীৰ উপাদান আৰু সেৱাৰ উপাদানত বিভক্ত কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়াৰ প্ৰশ্ন উত্থাপন হ’ব নোৱাৰে আৰু নহয়। তাত কোনো ধৰণৰ বৈষম্য নাই। (৮৬৫- বি; ৮৬৬- বি; ৮৬৭- এল)

ৰেইনবো কলৰ লেব আৰু আনএজন বনাম ষ্টেট অৱ এম. পি. আৰু অন্যান্য, (২০০০) ২ এছ. চি. চি. ৩৮৫-ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিল।

এছ'চিয়েটেড চিমেণ্ট কোম্পানীছ লিমিটেড বনাম শুল্ক আয়ুক্ত, (২০০১) ৪ এছ. চি. চি. ৫৯৩, বিশিষ্টপূৰ্ণ।

দেৱানী মৌলিক ক্ষেত্ৰাধিকাৰ- ২০০২চনৰ ৫০৭নং লেখ আবেদন (চি)।

(ভাৰতৰ সংবিধানৰ ৩২নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত।)

আবেদনকাৰীৰ হৈ কৃষ্ণন ভেনুগোপাল, চৈয়দ শ্বাহিদ হুসেন ৰিজভি, প্ৰসাদ বিজয় কুমাৰ আৰু সিদ্ধাৰ্থ সিঙে আবেদন কৰিছিল।

উত্তৰদাতাসকলৰ বাবে টি. এম. মহম্মদ ইউছুফ, এছ. ৱাছিম এ. কাদৰী, পি. পৰমেশ্বৰন আৰু বি. কৃষ্ণ প্ৰসাদ।

আদালতৰ ৰায়দান,

ন্যায়াধীশ এছ. এন. বৰিয়াভাৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা হৈছিল। এই লেখ আবেদনৰ জৰিয়তে, আবেদনকাৰীয়ে বিত্ত মন্ত্ৰালয়ৰ দ্বাৰা জাৰী কৰা ৯জুলাই, ২০০১ তাৰিখৰ এখন পত্ৰক প্ৰত্যাহ্বান জনাব বিচাৰিছে যে, ই সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ১৪ আৰু ১৯(এল) (জি) উলংঘন কৰা স্বেচ্ছাচাৰী আৰু বৈষম্যমূলক, লগতে ২০০১-ৰ ১৪নং আইনৰ দ্বাৰা সংশোধিত বিত্ত আইন, ১৯৯৪-ৰ উলংঘনকাৰী। আবেদনকাৰীয়ে উত্তৰদাতাক ফটোগ্ৰাফ প্ৰক্ৰিয়াকৰণৰ মুঠ ৰচিদসমূহক ইয়াৰ বাবে দায়ী অংশলৈ দ্বিখণ্ডিত কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়াৰ বাবেও প্ৰাৰ্থনা কৰে। আবেদনকাৰীয়ে দাবী কৰে যে উত্তৰদাতাসকলে কেৱল ৰচিদৰ সেই অংশটোৰ ওপৰত কৰ আৰোপ কৰিব লাগিব, যিটো প্ৰদান কৰা সেৱাৰ বাবে দায়ী।

সংক্ষেপে উল্লেখ কৰা তথ্যসমূহ হ'ল যে, আবেদনকাৰীজন কেৰালাৰ মালাপ্পুৰমৰ কোট্টাক্কালৰ অজন্তা কালৰ লেবৰ মালিক। আবেদনকাৰীয়ে ৰঙীন ফটোগ্ৰাফিক ফিল্মৰ ধোৱা আৰু প্ৰিণ্টিংৰ ব্যৱসায় চলাই আছে। আবেদনকাৰীয়ে গ্ৰাহকে যোগান ধৰা নেগেটিভবোৰ বিকশিত কৰে

আৰু গ্ৰাহকৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি গ্ৰাহকক পজিটিভ প্ৰিন্ট দিয়ে। বিচাৰাধীন পত্ৰখনৰ জৰিয়তে এইটো স্পষ্ট কৰা হৈছে যে, আবেদনকাৰীৰ দৰে ব্যক্তিয়ে পোৱা সম্পূৰ্ণ পৰিমাণত সেৱা কৰ থাকিব।

মিষ্টাৰ মহম্মদ ইউছুফে প্ৰাথমিক আপত্তি উত্থাপন কৰে। তেওঁ দাখিল কৰে যে, কেৰালা কালৰ লেব এছ'চিয়েশ্যনে কেৰালা উচ্চ ন্যায়ালয়ত এখন লেখ আবেদন দাখিল কৰিছিল- বিত্ত আইনৰ বিধানসমূহৰ সাংবিধানিক বৈধতাক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছিল, যি আবেদনকাৰীয়ে প্ৰদান কৰা সেৱাসমূহৰ দৰে সেৱাসমূহৰ ওপৰত সেৱা কৰ আৰোপ কৰাৰ অনুমতি দিয়ে। তেওঁ দাখিল কৰে যে, ২০০২চনৰ ৩১জানুৱাৰী তাৰিখৰ কেৰালা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ এক ৰায়ৰ দ্বাৰা সেই লেখ আবেদন নাকচ কৰা হৈছিল। তেওঁ আঙুলিয়াই দিয়ে যে, সেই ৰায়দানৰ বিৰুদ্ধে দুটা এছ.এল.পি. দাখিল কৰা হৈছিল। ২০০২চনৰ এছ. এল. পি. (চি) নম্বৰ ১১৬১৪খন ২০০২চনৰ ১জুলাই তাৰিখে বাতিল কৰা হৈছিল। তেওঁ আঙুলিয়াই দিয়ে যে, কেৰালা কালৰ লেবছ এছ'চিয়েশ্যনে দাখিল কৰা ২০০২চনৰ চি. চি. ৬৮১১ নং দ্বিতীয় এছ. এল. পি.-ও ২০০৩চনৰ ৮জানুৱাৰীত নাকচ কৰা হৈছিল। তেওঁ কই যে, এই আবেদনৰ সৈতে সংলগ্ন synopsis-ত সংক্ষিপ্ত ৰূপত কোৱা হৈছে যে এই লেখ আবেদনত সামৰি লোৱা বিষয়বোৰ ইতিমধ্যে কেৰালা কালৰ লেবছ এছ'চিয়েশ্যনে দাখিল কৰা এছ.এল.পি.ত এই আদালতত বিচাৰাধীন হৈ আছে। তেওঁ কই যে, আবেদনকাৰীৰ দৰে ব্যক্তিৰ ওপৰত সেৱাকৰ আৰোপ কৰা ব্যৱস্থাৰ সাংবিধানিক বৈধতাক প্ৰত্যাহ্বান জনাই দুখন এছ.এল.পি. বৰ্খাস্ত কৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, এই আবেদনখন নাকচ কৰা উচিত।

আনহাতে, শ্ৰী বেণুগোপালে দাখিল কৰে যে, ২০০৩চনৰ ৮জানুৱাৰীত যেতিয়া এই আদালতে এছ.এল.পি. (চিচি) নম্বৰ ৬৮১১/০২ (কেৰেলা কালৰ লেব এছ'চিয়েশ্যনৰ এছ.এল.পি.) নাকচ কৰিছিল, তেতিয়া এই আদালতে এই লেখ আবেদনখনো দ্বিখণ্ডিত কৰি পিছৰ সপ্তাহত

তালিকাভুক্ত কৰিছিল। তেওঁ দাখিল কৰে যে, তাৰপিছত এই আদালতে ২০০৩চনৰ ১৭জানুৱাৰীত এই লেখ আবেদনত নিয়ম জাৰি কৰিছে। তেওঁ দাখিল কৰে যে, সেয়েহে এই আদালতে ইতিমধ্যে এই সত্যক স্বীকাৰ কৰিছে যে এই ৰিট পিটিশ্যন কেৰালা কালৰ লেবছ এছ'চিয়েশ্যনৰ এছ.এল.পি. বৰ্খাস্ত কৰাৰ অধীনত অন্তৰ্ভুক্ত নহয়।

আবেদনকাৰীৰ দ্বাৰা কৰা অভিমতসমূহৰ এক পাঠ, synopsis-ত সংক্ষিপ্ত ৰূপত, ৰিট পিটিশ্যনত আৰু তেওঁ দাখিল কৰা আই.এ. নং ৪-ত, এইটো স্পষ্ট কৰে যে আবেদনকাৰীয়ে প্ৰথমতে দাবী কৰিছিল যে এই পিটিশ্যনত আৰু বিচাৰাধীন কেৰালা কালৰ লেবছ এছ'চিয়েশ্যনৰ বাকী থকা এছ.এল.পি.-ৰ বিষয়সমূহ একেই আছিল। অৱশ্যে, ২০০২চনৰ ৩১জানুৱাৰী তাৰিখৰ কেৰালা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়ৰ বিপৰীতে, ২০০২চনৰ এছ.এল.পি. (চি) নম্বৰ ১১৬১৪ নাকচ কৰা হৈছে বুলি গম পোৱাৰ পিছত, এই আবেদনখন কেৰালা কালৰ লেবছ এছ'চিয়েশ্যনৰ এছ.এল.পি.ৰ পৰা এই ভিত্তিত পৃথক কৰা হৈছিল যে বিষয়বোৰ মেঘালয় ৰাজ্যৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা ৫ছেপ্টেম্বৰ, ২০০১ তাৰিখৰ গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ আদেশক প্ৰত্যাহ্বান জনাই কৰা এছ.এল.পি.ত উত্থাপন কৰা বিষয়সমূহৰ দৰে একে আছিল। সেই কাৰণেই ২০০৩চনৰ ১৭জানুৱাৰীত নিয়ম জাৰি কৰা হৈছিল আৰু ইয়াক এছ.এল.পি. (চিচি) নম্বৰ ৪২৫৩- ২০০২ সৈতে সংযোজিত কৰা এক আদেশ আছিল (যিখন মেঘালয় ৰাজ্যৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা এছ.এল.পি.)। আমি মেঘালয় ৰাজ্যৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা এছ.এল.পি.ৰ কাগজ-পত্ৰবোৰ চাইছো। আমি পাইছো যে, এই আবেদনৰ সৈতে সেই এছএলপিৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই। সেই কাৰণেই মেঘালয় ৰাজ্যৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা এছএলপিৰ পৰা ২০০৪চনৰ ৭জুলাই তাৰিখৰ এক নিৰ্দেশৰ জৰিয়তে এই লেখ আবেদনখন delinked(বিচ্ছিন্ন কৰা) হৈছিল। কেৰালা কালৰ লেবছ

এছ’চিয়েশ্যনে দাখিল কৰা এছ. এল. পি. বাতিল কৰাৰ লগে লগে ৰিট পিটিশ্যনটো নাকচ কৰা উচিত আছিল বুলি আমি যুক্তিৰ ভিতৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্য বিচাৰি পাইছো। অৱশ্যে, যিহেতু আন এখন আদালতে ইতিমধ্যে নিয়ম জাৰি কৰিছে, ন্যায়িক শৃংখলত বিষয়ৰ এতিয়া যোগ্যতাৰ ভিত্তিত শুনানি হ'ব।

ওপৰত উল্লেখ কৰাৰ দৰে, প্ৰত্যাহ্বানটো স্পষ্টভাৱে বিত্ত মন্ত্ৰালয়ে জাৰি কৰা পত্ৰৰ বাবে। কিন্তু, প্ৰকৃত প্ৰত্যাহ্বানটো হ’ল বিত্ত আইনৰ সংশোধনী। পত্ৰখনে কেৱল ২০০১চনৰ ১৪নং আইনৰ দ্বাৰা সংশোধিত বিত্ত আইন, ১৯৯৪ৰ ধাৰা ৬৭ত কি প্ৰদান কৰা হৈছে সেয়া স্পষ্ট কৰিছে।

ধাৰা ৬৫(৪৭)-এ ফটোগ্ৰাফীক স্থিৰ ফটোগ্ৰাফী, চলচ্চিত্ৰ ফটোগ্ৰাফী, লেজাৰ ফটোগ্ৰাফী, আকাশী ফটোগ্ৰাফী আৰু ফ্ল’ৰেচেণ্ট ফটোগ্ৰাফী অন্তৰ্ভুক্ত কৰা বুলি সংজ্ঞায়িত কৰে। ধাৰা ৬৫ (৪৮)এ ফটোগ্ৰাফী ষ্টুডিঅ' বা এজেন্সীক যিকোনো পেছাদাৰী ফটোগ্ৰাফাৰ বা ফটোগ্ৰাফী সম্পৰ্কীয় সেৱা প্ৰদানৰ ব্যৱসায়ত নিয়োজিত বাণিজ্যিক সংস্থাকে অন্তৰ্ভুক্ত কৰা বুলি সংজ্ঞায়িত কৰে। ধাৰা ৬৫(৭২)(জেড.বি.)-এ ফটোগ্ৰাফী ষ্টুডিঅ' বা সংস্থাৰ সন্দৰ্ভত কৰযোগ্য সেৱাক ফটোগ্ৰাফীৰ সন্দৰ্ভত ফটোগ্ৰাফী ষ্টুডিঅ' বা সংস্থাৰ দ্বাৰা গ্ৰাহকক যিকোনো ধৰণে প্ৰদান কৰা যিকোনো সেৱা হিচাপে সংজ্ঞায়িত কৰে। ধাৰা ৬৬ হৈছে- মূল্য নিৰ্ধাৰণ কৰা শাখা। ৫নং উপধাৰাই ধাৰা ৬৫(৭২)ৰ দফা (জেড.বি.)ত উল্লেখ কৰা কৰযোগ্য সেৱাৰ মূল্যৰ পাঁচ শতাংশ হাৰত সেৱা কৰ আৰোপ কৰে। ধাৰা ৬৭-ত উল্লেখ আছে যে, কৰযোগ্য সেৱাৰ মূল্য হ’ব- সেৱা প্ৰদানকাৰীয়ে তেওঁ প্ৰদান কৰা এনে সেৱাৰ বাবে আদায় কৰা মুঠ পৰিমাণ। ৬৭নং ধাৰাৰ ব্যাখ্যাত কেৱল উন্মুক্ত

নোহোৱা ফটোগ্ৰাফী ফিল্ম, ৰেকৰ্ড নকৰা চুম্বকীয় টেপ বা এনে আন সংৰক্ষণ সঁজুলি যদি থাকে, সেৱা প্ৰদান কৰাৰ সময়ত গ্ৰাহকক বিক্ৰী কৰাৰ খৰচত ৰেহাই দিয়া হৈছে।

সেই পত্ৰৰ দ্বাৰা এই ব্যৱস্থাসমূহৰ ব্যাখ্যা সম্পৰ্কে কিছু সন্দেহ উত্থাপন হোৱাৰ লগে লগে বিত্ত মন্ত্ৰালয়ে কেৱল তলত দিয়া ধৰণে স্পষ্ট কৰিছেঃ

> "৪. [ফটোগ্ৰাফী সেৱাত] কৰযোগ্য সেৱাৰ মূল্য হৈছে প্ৰদান কৰা সেৱাৰ বাবে গ্ৰাহকৰ পৰা লোৱা মুঠ পৰিমাণ। অৱশ্যে, গ্ৰাহকক বিক্ৰী কৰা উন্মুক্ত নোহোৱা ফটোগ্ৰাফী চলচ্চিত্ৰৰ মূল্য বাদ দিয়া হৈছে। আন কোনো ব্যয় (যেনে ফটোগ্ৰাফিক কাগজ, ৰাসায়নিক পদাৰ্থ ইত্যাদি) কৰযোগ্য মূল্যৰ পৰা বাদ দিয়া নহয়।"

সেয়েহে, এনে এক স্পষ্টীকৰণ পত্ৰক কেৱল প্ৰত্যাহ্বান জনোৱাটো পৰ্যাপ্ত নহয়। প্ৰত্যাহ্বানটো হ'ব লাগিব বিত্ত আইনৰ ব্যৱস্থাসমূহৰ প্ৰতি।

বিত্ত আইনৰ ব্যৱস্থাসমূহক কেৰালা কালৰ লেবছ এছ'চিয়েশ্যনে প্ৰত্যাহ্বান জনাইছিল। সেই প্ৰত্যাহ্বান কেৰালা উচ্চ ন্যায়ালয়ে প্ৰত্যাখ্যান কৰিছিল আৰু সেই ৰায়ৰ বিৰুদ্ধে এখন এছ.এল.পি. ইতিমধ্যে এই আদালতে নাকচ কৰিছে। আমি কেৰালা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়টো পঢ়িছো। আমাৰ দৃষ্টিত, ৰায়দানে দুবাৰ দিবলগীয়া কৰাৰোপনকে ধৰি সকলো দিশ সঠিকভাৱে বিবেচনা কৰে। আমি সেই বিচাৰত কোনো অসমতা বিচাৰি পোৱা নাই। তাত উল্লেখ কৰা নীতিবোৰ ইয়াতো সম্পূৰ্ণৰূপে প্ৰযোজ্য।

আবেদনকাৰীৰ পথত আৰু এটা অসুবিধা আছে। এই আদালতে *ৰেইনবো কলৰ লেব আৰু আনএজন বনাম ষ্টেট অৱ এম. পি. আৰু অন্যান্য*-ৰ গোচৰত [২০০০] ২ এচ. চি. চি. ৩৮৫-

ত প্ৰতিবেদন দিছিল যে, আবেদনকাৰীৰ দৰে ব্যক্তিৰ দ্বাৰা কৰা চুক্তিবোৰ বিশুদ্ধ আৰু সৰল সেৱা চুক্তিৰ বাহিৰে আন একো নহয়। এইটো ধাৰণা কৰা হয় যে, এনে চুক্তিত সামগ্ৰীৰ বিক্ৰীৰ কোনো উপাদান নাথাকে। এই ৰায়দান এই আদালতৰ বাবে বাধ্যতামূলক। এই ৰায়দানৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, উত্তৰদাতাক ৰচিদবোৰ সামগ্ৰীৰ এটা উপাদান আৰু সেৱাৰ উপাদানলৈ বিভক্ত কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়াৰ প্ৰশ্ন উত্থাপন হ'ব নোৱাৰে আৰু নহয়। *ৰেইনবো কলৰ লেব*ৰ গোচৰৰ তথ্যবোৰ বেলেগ আছিল বুলি কৰা বিতৰ্কত আমি কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্য দেখা পোৱা নাই যিহেতু সেই ক্ষেত্ৰত আদালতে এখন গোচৰৰ সৈতে মোকাবিলা কৰি আছিল য'ত ফটোগ্ৰাফাৰসকলে ফটো লয়, সেইবোৰ বিকশিত কৰে আৰু তাৰ পিছত ফটোবোৰ গ্ৰাহকক দিয়ে। আমাৰ দৃষ্টিত, *ৰেইনবো কলৰ লেব*ৰ ক্ষেত্ৰৰ অনুপাত বৰ্তমান ক্ষেত্ৰতো প্ৰযোজ্য।

এই পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হৈ, শ্ৰী বেণুগোপালে দাখিল কৰিছিল যে, *ৰেইনবো কলৰ লেব*ৰ গোচৰৰ সঠিকতাৰ ওপৰত তিনিজন ন্যায়াধীশৰ এখন বিচাৰপীঠে *এছ'চিয়েটেড চিমেণ্ট কোম্পানী লিমিটেড বনাম শুল্ক আয়ুক্ত*ৰ গোচৰত সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিছে, যি [২০০১] ৪ এছচিচি ৫৯৩-ত প্ৰতিবেদন দিছিল। তেওঁ এই ৰায়দানৰ নিম্নলিখিত পৰ্যবেক্ষণসমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিলঃ

> "২৬. উপৰোক্ত সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱাৰ সময়ত আদালতে *হিন্দুস্তান এৰোনটিক্স লিমিটেড বনাম কৰ্ণাটক ৰাজ্য,* [১৯৮৪] ১ এচ.চি.চি. ৭০৬- [১৯৮৪] এছচিচি (কৰ) ৯০ আৰু *এভাৰেষ্ট কপিয়াৰ্ছ* [১৯৯৬] ৫ এছচিচি ৩৯০ গোচৰত এই আদালতৰ সিদ্ধান্তৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। কিন্তু, এই দুয়োটা গোচৰ ছয়ছল্লিশতম সংশোধনীৰ আগৰ যুগৰ সৈতে সম্পৰ্কিত য'ত কামৰ চুক্তিত ৰাজ্যৰ চুক্তি বিভাজন কৰা আৰু কামৰ চুক্তি সম্পাদনৰ সৈতে জড়িত সম্পত্তিৰ স্থানান্তৰৰ ওপৰত বিক্ৰী কৰ আৰোপ

> কৰাৰ কোনো অধিকাৰ নাছিল। চুক্তিখন দ্বিখণ্ডিত কৰিবলৈ আৰু কামৰ চুক্তি সম্পাদনৰ সৈতে জড়িত সামগ্ৰীৰ মূল্যৰ ওপৰত বিক্ৰী কৰ আৰোপ কৰিবলৈ ৰাজ্যক ক্ষমতা প্ৰদান কৰাৰ লক্ষ্যৰে ছয়ছল্লিশতম সংশোধনী সঠিকভাৱে কৰা হৈছিল, যদিও মূল্যই কামৰ চুক্তি সম্পাদনৰ বাবে পৰিশোধ কৰা পৰিমাণৰ এক কিঞ্চিত শতাংশ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পাৰে। চুক্তিখনৰ প্ৰভাৱশালী উদ্দেশ্য যদিও হৈছে এক সেৱা প্ৰদান কৰা, যি এক কাৰ্য্যৰ চুক্তিৰ সমান হ'ব, চতুৰ্থ-ষষ্ঠ সংশোধনীৰ পিছত ৰাজ্যখনে এতিয়া এনে চুক্তিত ব্যৱহৃত সামগ্ৰীত বিক্ৰী কৰ আৰোপ কৰাৰ ক্ষমতা লাভ কৰিব। *ৰেইনবো কলৰ লেব*ৰ গোচৰত উপনীত হোৱা সিদ্ধান্তটো, আমাৰ মতে প্ৰকাশ্য অনুচ্ছেদ ৩৬৬(২৯-এ) আৰু লগতে সংবিধান পীঠত অন্তৰ্ভুক্ত *বিল্ডাৰ্ছ এছ'ন. অৰ ইণ্ডিয়া বনাম ইউনিয়ন অৰ ইণ্ডিয়া,* [১৯৮৯] ২ এচ.চি.চি. ৬৪৫ত এই আদালতৰ এটা সিদ্ধান্ত।

তেওঁ দাখিল কৰিছিল যে, এই পৰ্যবেক্ষণসমূহৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি, *ৰেইনবো কলৰ লেব* গোচৰৰ ৰায়দান বাতিল কৰা হৈছে বুলি গণ্য কৰিব লাগিব আৰু/বা যিকোনো পৰিস্থিতিত ইয়াক এক বৃহৎ বিচাৰপীঠে পুনৰ বিবেচনা কৰাৰ প্ৰয়োজন।

আমি এই উপস্থাপন গ্ৰহণ কৰিবলৈ অক্ষম। *এছ'চিয়েটেড চিমেণ্ট কোম্পানীসমূহ*ৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰশ্নটো আছিল ড্ৰয়িং, ডিজাইন, ডিস্কেট, মেনুৱেল আদিত কাষ্টম শুল্ক আৰোপ কৰিব পাৰি নে নোৱাৰি। তাত যুক্তি আছিল যে, এইবোৰ ক্ষয় নোহোৱা সম্পত্তি আছিল আৰু শুল্ক আইনৰ ধাৰা ২ (২২)ত সংজ্ঞায়িত সামগ্ৰী নহয়। সেই ক্ষেত্ৰত সেৱা কৰ আৰোপ কৰাৰ প্ৰশ্ন উত্থাপন হোৱা নাছিল। ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা পৰ্যবেক্ষণবোৰ কেৱল পাৰ হৈ যোৱা পৰ্যবেক্ষণ আৰু *ৰেইনবো কলৰ লেব*ৰ গোচৰটো বাতিল নকৰে। অন্যথা, এই আবেদনত উত্থাপন কৰা প্ৰশ্নবোৰ কেৰালা উচ্চ

ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তৰ দ্বাৰা সম্পূৰ্ণৰূপে সামৰি লোৱা হৈছে আৰু উত্তৰ দিয়া হৈছে, যাক আমি সঠিক আইন নিৰ্ধাৰণ কৰা বুলি নিশ্চিত কৰোঁ।

ইয়াৰ পিছত শ্ৰী বেণুগোপালে দাখিল কৰিছিল যে, *ৰেইনবো কলৰ লেবৰ* গোচৰ হওঁক বা *কেৰালা কলৰ লেবৰ গোচৰেই* হওঁক, আবেদনকাৰীয়ে এই ৰিট পিটিশ্যনত উত্থাপন কৰা বৈষম্যৰ প্ৰশ্নটো বিবেচনা কৰা নাছিল। তেওঁ দাখিল কৰে যে, আবেদনকাৰীয়ে ফটোগ্ৰাফিক ব্যৱসায়ত মুঠ ৰচিদৰ ওপৰত সেৱা কৰ আৰোপ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত উত্তৰদাতাৰ বৈষম্যমূলক মনোভাৱক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছে যেতিয়া ষ্টক ব্ৰকাৰ, ট্ৰেভেল এজেণ্ট আদিৰ দৰে অন্যান্য সেৱাপ্ৰদানকাৰীসকলৰ ক্ষেত্ৰত কেৱল কমিছনৰ ওপৰত কৰ আৰোপ কৰা হয়। আমাৰ মতে, ইয়াত কোনো বৈষম্য নাই। এই আদালতৰ দ্বাৰা ইতিমধ্যে এই সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে যে, এনে গোচৰবোৰ শুদ্ধ আৰু সৰল সেৱাৰ চুক্তি। আন ক্ষেত্ৰত, উল্লেখ কৰা হৈছে, এক বিভাজন আছে কাৰণ সেৱা প্ৰদান কৰা হয় আৰু সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰা হয়।

সেয়েহে আমি এই ৰিট পিটিশ্যনত কোনো জোৰ দেখা পোৱা নাই। সেইখন বাতিল কৰা হয়। খৰচৰ সন্দৰ্ভত কোনো আদেশ নাই।

কে. কে. টি.

আবেদন নাকচ কৰা হৈছে।

....

অনুবাদ: ড. অৰ্চ্চনা দেৱী, কনিষ্ঠবৰ্গ অনুবাদক,অনুবাদ শাখা,গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

"স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বুলি বিবেচিত হ'ব।"

....